

ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ФРАНКА
ІНСТИТУТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

**Володимир Салій, Наталія Сторонська,
Петро Турянський**

**12 ХУДОЖНИХ ВОКАЛІЗІВ
У СУПРОВОДІ ФОРТЕПІАНО**

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

**Дрогобич
2017**

*Рекомендовано до друку вченю радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 20 від 22 грудня 2016 р.)*

УДК 78.078.6

ББК 85.94

С 16

Салій В., Сторонська Н., Турянський П. 12 художніх вокалізів у супроводі фортепіано: навчально-методичний. Дрогобич: Посвіт, 2017. 48 с.

Посібник підготовлений відповідно до програми навчальної дисципліни «Постановка голосу і методика вокального виховання дітей» (змістовний модуль «Постановка голосу») для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Спеціальність 014.13. Середня освіта (музичне мистецтво), затвердженої вченю радою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. У навчально-методичному посібнику подаються художні вокалізи, написані педагогами та виконавцями, кандидатом педагогічних наук, доцентом Салієм В. С., провідним концертмейстером Сторонською Н. З., заслуженим працівником культури, доцентом Турянським П. І.

Видання адресоване студентам та викладачам вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації, керівникам творчих колективів.

Рецензенти:

Косопуд Б. Й. – заслужений діяч мистецтв України, доцент кафедри сольного співу Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка.

Філоненко Л. П. – доктор філософії, доцент, завідувач кафедри музикознавства та фортепіано Інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка.

© Салій В., Сторонська Н.,
Турянський П., 2017
© Дрогобич, 2017

Дванадцять художніх вокалізів у супроводі фортепіано

Володимира Салія, Петра Турянського і Наталії Сторонської

Перед нами новий навчально-методичний «Дванадцять художніх вокалізів у супроводі фортепіано» Володимира Салія, Петра Турянського і Наталії Сторонської. Вокалізи – найзручніша форма від вправ до мистецьких творів. Систематичний спів вокалізів допомагає розвитку вокально-технічних навиків, виробленню кантилени, яка є одним з основних елементів бельканто, згладжуванню регістрів, рухливості голосу, розширенню діапазону, вирівнюванню звучання голосних при голосоутворенні тощо.

Здобуття співаком-початківцем вокально-технічних навиків дозволяє поступово переходити до виконання більш складних творів. Використання у навчальному процесі запропонованих художніх вокалізів студентами старших курсів сприятиме розвитку їх виконавської майстерності.

У процесі вокально-технічної роботи над вокалізами студенти повинні набути навиків способу звукоутворення в єдиному регістрі. У зв'язку з цим особливого значення набуває вміння чистого іntonування інтервалів у середньому та верхньому регістрах.

Що ж стосується авторів вокалізів, то Володимир Салій народився 2 травня 1979 року у Дрогобичі – педагог, акордеоніст, композитор, аранжуvalьник. Кандидат педагогічних наук (2010), доцент кафедри народних музичних інструментів та вокалу Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка (2011), лауреат міжнародного конкурсу інструменталістів (Португалія, 2002), член творчої спілки «Асоціація діячів естрадного мистецтва України» (2010).

Митець закінчив Дрогобицьке державне музичне училище ім. В.Барвінського (1998, клас акордеона Т. Кисилевич), музично-педагогічний факультет (2001, клас акордеона С. Процика) та факультет менеджменту і маркетингу (2003) Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка. Згодом вступив до аспірантури при Національному педагогічному

університеті ім. М. Драгоманова (2010), після закінчення якої захистив дисертаційне дослідження на тему «Методика роботи над музичним образом у процесі навчання підлітків гри на баяні (акордеоні)» (2010).

Володимир Салій викладав акордеон у дитячій музичній школі (Стебник, 2000 – 2002), одночасно працював на кафедрі народних музичних інструментів та вокалу з 2004 року, соліст гурту «Перехрестя» (2001 – 2005) Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І.Франка, керівник вокально-інструментальних ансамблів у Дрогобичі та Трускавці (2001 – 2007).

Він є автором двох аудіо-альбомів: «Чарівні звуки музики» (2005) та «Чорні окуляри» (2006, Дрогобич); вокальних та інструментальних творів для фортепіано (Фантазія), баяна-акордеона (Consuello, Вальс C-dur, «Дитячий альбом баяніста (акордеоніста)»), «Гудзій Віталій. 15 художніх етюдів для гітари» (співупорядник А.Душний (2013), «Гудзій Віталій. П'єси та ансамблі для гітари» (2014), «Педагогічний репертуар для дуetu інструменталістів» (співавтор Оксана Бобечко (2015), публікацій у наукових виданнях з питань методики гри на баяні та сучасної педагогіки.

Перший вокаліз «Міраж» написаний в тональності с-moll. Акомпанемент плавний і підтримує основний образно-емоційний зміст напрочуд наспівної мелодії. У другій частині з'являється акордовий супровід. Форма куплетна зі вступом. Вокаліз закінчується світлою й наспівною мелодією в однайменній тональності.

«Травнева злива» написана в тональності D-dur. Відзначається запальною, жвавою й веселою мелодичною тканиною (con fuoco). Основна мелодія виписана в розмірі 6/8, а акомпанемент підтримує граціозну і строкату мелодичну тканину.

«Сонце у росах» – дуже весела й невимушена мелодія (brilante). Через низку септакордів мелодія переходить з мажору C-dur в мінорну тональність с-moll і закінчується сумною й наспівною мелодією.

«Квітка Сакури» написана в тональності es-moll. Початок вокалізу носить меланхолійний характер, відбувається своєрідна гра фарб, що майстерно

продемонстровано композиторами в акомпанементі. Через домінантовий септакорд до e-moll відбувається відхилення із закріленням в згаданій тональності.

У вокалізі «Подих вітру» звучить напочуд спокійна й наспівна мелодія, яка перебуває в постійному розвитку (f-moll) і логічно приводить до Agitato. Це своєрідна кульмінація твору, але в межах основного образно-емоційного змісту цієї програмної п'еси з повторенням через низку відхилень і до спокійної коди (morendo). Закінчується на домінанті без розв'язки (!?!) .

Невеликий вступ до «Едельвейсу» створює спокійний настрій. Твір написаний у тональності g-moll. Мелодична лінія постійно перебуває у розвитку, але акордовий акомпанемент сприяє розкриттю напочуд оригінальної мелодії. Кульмінація відбувається в тональності мажорного шостого ступеня, що яскраво й переконливо підкреслює віртуозність розвитку мелодії.

«Полярна зірка» написана в тональності F-dur. Досить прозора й спокійна мелодична тканина підкріплюється хвилеподібним й арпеджованим акомпанементом. Друга частина досить оригінальна, оскільки на основну мелодію у вокальному соло накладається цікава фортепіанна фактура у лівій руці, що призводить до кульмінації цього вокалізу.

«Сон мольфара» (misterioso) підтримує стриманий акордовий акомпанемент, що створює насторожену й містичну картину (e-moll). Друга частина є своєрідним контрастом і виписана в паралельному мажорі (G-dur). Акомпанемент арпеджованого плану підкреслює одночасно яскраву й досить просту основну мелодичну лінію композиції.

Вокаліз «Веселка» написаний в тональності D-dur. Архітектоніка п'еси тричастинна: на тлі акордового акомпанементу звучить вишукана й оригінальна мелодія. Другий епізод відзначається цікавою мелодичною тканиною, на тлі якої звучить хвилеподібний акомпанемент у лівій руці. Реприза повертає нас у стихію граціозної першої частини.

«Володар стихій» відзначається мелодією експресивного плану, яка є дуже виразною (d-moll). Середня частина продовжує образний зміст першої з досить розвинutoю мелодичною тканиною, яка плавно переходить до репризи.

Вокаліз «Шепіт зоряного неба» відзначається невеликою вступною частиною, в основі якої акордова фактура. Згодом звучить дуже лірична тема на тлі акомпанементу тріольного плану, що підкреслює виразність мелодичної тканини (d-moll). Невелике відхилення приводить до кульмінації твору, але згодом все повертається до стихії ліричного настрою.

Закінчується цей цикл вокалізом «Смарагдовий бриз». Основна тональність Es-dur, в основі якої яскрава, проста й невимушена мелодія. Друга частина продовжує настрій головного тематизму.

Нatalія Сторонська – піаністка, провідний концертмейстер кафедри народних музичних інструментів та вокалу. Народилася 6 лютого 1974 року у Дрогобичі. Закінчила Дрогобицьку дитячу музичну школу №1 (1989, клас фортепіано І. Макаренко), Дрогобицьке державне музичне училище ім. В.Барвінського (1993, клас М. Бурцева), Львівський вищий музичний інститут ім. М.Лисенка (1998, клас П. Юрженка), аспірантуру при Дрогобицькому державному педагогічному університеті ім. І.Франка (2009).

Нatalія Сторонська нагороджена дипломами за участь у конкурсах: «Київський колорит» (2012, м. Київ), «Золота троянда» (2012, м. Львів), «Кришталевий Трускавець» (2013, м. Трускавець), «Золота троянда» (2013, м. Львів), «VII international music competition» (2016, Belgrade – Serbia). Вона автор наукових, музикознавчих та публіцистичних статей.

Супровід, написаний Нatalією Сторонською до пропонованих вокалізів, яскраво підкреслює мелодичну лінію кожного з них та створює геніально продумане підґрунтя в акомпанементі.

Петро Турянський народився 25 вересня 1947 року в селі Чайковичі Самбірського району Львівської області – співак (ліричний тенор), педагог. Заслужений працівник культури України (1998), відмінник освіти України (2002).

Закінчив Львівське державне музичне училище (1968, клас П. Колбіна), Львівську державну консерваторію ім. М. Лисенка (1973, клас О. Дарчука).

Петро Турянський активно концертує, є солістом у складі багатьох хорових колективів Дрогобиччини, з якими гастролює у Польщі, Литві, Естонії, Австрії, Швейцарії, Греції, Англії, Голландії, Ірландії, містами України. З особливим успіхом у його виконанні звучать соло у супроводі «Бояна Дрогобицького». Він виступив з двома авторськими концертами (Дрогобич, 1995, 2003), здійснив низку записів до фондів студії грамзапису «Мелодія» (Москва) та Львівського радіо й телебачення.

Петро Турянський – викладач постановки голосу (1973), старший викладач, доцент (1998), соліст чоловічого камерного хору «Боян Дрогобицький» (1991). Автор вокалізів, пісень та романсів (понад 20) на власні тексти, в т.ч. збірок «Вокалізи для різних голосів» (Дрогобич, 1995), «Вокальні твори» (Дрогобич, 2004). Його композиції увійшли до репертуару відомих співаків – народного артиста України В. Ігнатенка, С. Степана, заслуженого діяча мистецтв України В. Дударя, професора К. Сятецького, доцентів Б. Щурика, І. Кліш та багатьох інших. Він є упорядником хрестоматій педагогічного репертуару для сопрано,тенора у супроводі фортепіано для студентів музично-педагогічних факультетів і відзначений за активну творчу, концертну та музично-просвітницьку діяльність численними подяками, дипломами, грамотами університету, управління культури міста та області.

Отже, ми переконані, що новий цикл талановитих композиторів Володимира Салія, Петра Турянського і Наталії Сторонської є етапним в їх творчості, а композиції з цього збірника будуть сприяти удосконаленню професійної підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва, а також збагачятися репертуар вокалістів в начально-виховному процесі вищих навчальних закладів України.

Людомир Філоненко,
доктор філософії, завідувач кафедри музикознавства та фортепіано
Інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного
педагогічного університету імені Івана Франка, член НСКУ і НТШ

МИРАЖ

Andantino, con spirito

Voice

Piano

1

2

3

4

5

6

rit.

mf

p a tempo

f

8

mf

8

3

11

mp

dim.

11

p

3

16

cresc.

16

cresc.

dim.

21 *rit.* **p**

21 *rit.* **p** *a tempo*

23 **§**

23 *cresc.* **f**

25

25 *dim. rit.* *m.d.* **p**

ТРАВНЕВА ЗЛИВА

Vivo, con fuoco

Voice

Piano

5

mf

9

mp

11

13

13

17

17

21

21

25

25

29

29

32

32

СОНЦЕ У РОСАХ

Allegretto, brillante

f

Voice

Piano

8va

f *rit.* *mf a tempo*

5 *V*

mp

p *poco a poco cresc.*

9 *V*

f

mf

13 V *dim.* *mp*

13

mp m.d. m.s.

16

16 rit.

19 *mf*

V

19

mp a tempo

23 V

23

poco a poco cresc.

V

26 V *mf* V

26

V

mf

V

29 *dim.* *p*

29

dim.

p

29

p

КВІТКА САКУРИ

Larghetto, melancolico

Voice

Piano

3

3

6

6

9

mf

V

9

mf

legato

V

12

1.p

2.p

V

12

p

p

V

14

mf

V

14

mf

V

16

16

18

18

21

21

ПОДИХ ВІТРУ

Moderato, tranquillo

§

Voice

Piano { *p*   *sempre legato*   *cresc.*   *dim. rit.*

5   *mf*   V

{ *mf*   *a tempo*

9   V

{ ³   ³   ³   ³

A musical score for a six-string guitar. The top staff shows a bass clef, dynamic markings of p , p , and f , and a tempo marking of $\text{♩} = 120$. The bottom staff shows a treble clef and a tempo marking of $\text{♩} = 120$. The score consists of three measures. Measure 1 starts with a p dynamic, followed by a p dynamic, then a f dynamic. Measure 2 begins with a p dynamic. Measure 3 begins with a p dynamic.

Agitato

A musical score page featuring two staves. The left staff is for the bassoon and the right staff is for the cello. The bassoon part consists of continuous eighth-note patterns with slurs and dynamic markings like 'p' and 'f'. The cello part features sustained notes with grace notes and slurs. Measure numbers 1 through 4 are indicated at the beginning of each measure.

17

V

A handwritten musical score page featuring two staves. The top staff is in common time and consists of six measures. The bottom staff is in common time and also consists of six measures. Measures 1 through 5 are identical for both staves, showing a repeating pattern of eighth and sixteenth notes. Measure 6 is identical for both staves. The notation includes various dynamics such as *p*, *f*, and *mf*. Measure numbers 13 and 1 are written above the staves. The first measure of staff 13 is identical to the last measure of staff 17 from the previous page.

13

mf

V

24

27

Morendo

31

ЕДЕЛЬВЕЙС

Andante, cantabile

Voice

Piano

14

f

14

f

mf

mp

18

mf

18

mf

mp

22

f

22

f

6

Musical score for piano, page 30, measures 30-31. The score consists of three staves. The top staff shows a melodic line with dynamic **p**, slurs, and grace notes. The middle staff starts with a forte dynamic **f** and includes a measure with a bassoon-like part. The bottom staff features a bass line with eighth-note patterns. Measure 31 begins with a dynamic **p** and a measure with a bassoon-like part.

35

1. cresc.

2. cresc.

sub. **p** rit. 3

1.

2.

35

rit.

sub. **p** 3

pp

ПОЛЯРНА ЗІРКА

Comodo, tranquillo

Piano

3

5

7

V

V

8va-----

Voice

The musical score consists of four systems of music. The first system starts with a piano part in common time, treble and bass staves, dynamic 'p', and tempo 'Comodo, tranquillo'. It features eighth-note patterns and grace notes. The second system begins with a piano dynamic 'mf' and continues the melodic line. The third system starts with a voice dynamic 'mp' and includes a vocal entry. The fourth system begins with a piano dynamic 'mf' and concludes with a vocal entry. Measure numbers 3, 5, and 7 are indicated above the staves. Measure 5 includes a vocal entry with a dynamic 'p' and an 8va instruction. Measure 7 includes a vocal entry with a dynamic 'mp'. Measure 8va indicates an octave higher. Measure 5 also has a 'V' above the staff, and measures 7 and 8 have 'V' below the staff.

9 *mp*

10 *p*

8va -----

11 *mf*

12 *mp*

13 *mf con espressione*

14 *mp*

15 *poco a poco stringendo*

cresch.

V

15

17 *f*

V

17

mf

19 *mf*

rit.

V

19

mp

rit.

21

21

a tempo

m.d.

m.s.

23

23

rit.

calando

25

25

8va

calando

rit.

СОН МОЛЬФАРА

Moderato, misterioso

§

Voice

Piano {

p

5 *mf*

V

dim.

V

5 *mp*

dim.

9 *mf*

V *mf*

Fine

9 *p*

mp

p

Fine

mf

*I*3

V

*I*3

*I*3

V

mp

V

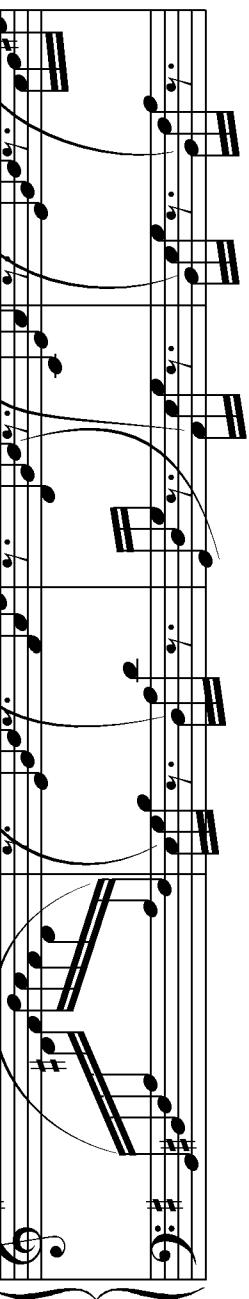
*I*6

*I*6

V

*I*6

*I*6

20 1.

20 1.

ВЕСЕЛКА

Allegretto, grazioso

Voice

Piano

The musical score consists of three systems of music. The first system starts with four measures of silence for the voice, followed by a piano introduction in 2/4 time with a dynamic of *mf*. The second system begins at measure 5 with a vocal line in 2/4 time, marked *mf*, and a piano accompaniment in 2/4 time, marked *mp*. The third system begins at measure 9 with a vocal line in 2/4 time and a piano accompaniment in 2/4 time. Measures 5 and 9 are marked with a downward curved bracket under both staves, and a 'V' is placed at the end of measure 9.

13 *mp*

13

p

16 V

16

V

19

1. *mp* || 2. *mp*

19

1. *p* || 2. *p*

22 *mf*

22 *mp*

V

26

26

30

30

ВОЛОДАР СТИХІЙ

Andante, con espressione

The musical score consists of three systems of music. The first system starts with a vocal line (Voice) and a piano line. The second system begins with a piano line, followed by two vocal entries. The third system starts with a vocal line.

System 1:

- Voice:** Treble clef, 2/4 time. Dynamics: *s*, *mf*.
- Piano:** Treble and Bass clefs, 2/4 time. Dynamics: *p*, *mp*. Measure 3: Slurs under groups of three notes. Measure 6: Slurs under groups of six notes.

System 2:

- Voice:** Treble clef, 2/4 time. Measures 6-7: Slurs under groups of three notes.
- Piano:** Treble and Bass clefs, 2/4 time. Measures 6-7: Slurs under groups of six notes. Measure 9: Dynamics *mp*.

System 3:

- Voice:** Treble clef, 2/4 time. Measures 9-10: Slurs under groups of three notes.
- Piano:** Treble and Bass clefs, 2/4 time. Measures 9-10: Slurs under groups of six notes.

12

12

f 3

m.s. 6

mf

6

m.s.

6

15

15

3

6

6

6

6

18

18

3

mp

Fine

m.s.

6

6

p

6

6

21 V *mf*

21

mp m.d.

6 6 6 6

24 V *f*

24

mf

6 6 6 6

m.s.

27 1. *mp*

2. *mp* §

6 6 6 6

1. *p* 2. §

ШЕПТ ЗОРЯНОГО НЕБА

Sostenuto, lirico

Voice

Piano

mf

mp *semper legato*

4

7

10

V f

8va -

10

mf

13

V poco a poco dim.

13

16

V

mp

16

p

СМАРАГДОВИЙ БРИЗ

Andantino, semplice

Voice

Piano

mf

rit.

mp a tempo

5

V

5

V

8

V

V

11   *mf*

11   *mp*

V

This section consists of two staves. The top staff is in treble clef and has a key signature of one flat. It contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, starting with a dotted half note. The bottom staff is in bass clef and also has a key signature of one flat. It features harmonic chords with bass notes providing harmonic support.

14   V

14

V

This section consists of two staves. The top staff is in treble clef and has a key signature of one flat. It contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, starting with a dotted half note. The bottom staff is in bass clef and also has a key signature of one flat. It features harmonic chords with bass notes providing harmonic support.

17

1.   2. *rit.*

17

1.   2. *rit.*

This section consists of two staves. The top staff is in treble clef and has a key signature of one flat. It contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, starting with a dotted half note. The bottom staff is in bass clef and also has a key signature of one flat. It features harmonic chords with bass notes providing harmonic support. Measure 17 includes first and second endings, and measure 18 includes first and second endings.

Методичні рекомендації

1. **Міраж.** Вокаліз написаний для баритона, мецо-сопрано. Виконувати його потрібно з «душою». Він корисний для вироблення гнучкості та рухливості голосу. Дихання на паузах потрібно брати легко та коротко. Середню частину співати стриманіше, змінюючи опору дихання.
2. **Травнева злива.** Вокаліз пропонується баритонові або мецо-сопрано з доброю вокально-технічною підготовкою та розвинутим інтонаційним слухом, ладо-тональним відчуттям. Він корисний для вироблення середнього регістру голосу. Співати легко, не форсуючи звук.
3. **Сонце у росах.** Вокаліз написаний для баритона, мецо-сопрано. Співати легко, у добром емоційному настрої. Оскільки вокаліз написаний у середній теситурі діапазону, грудне звучання потрібно використовувати на протязі всього виконання вокалізу. Після зміни тональності у творі звук слід формувати більш заокруглено, м'якою атакою. Виконувати можна на різні голосні або сольфеджувати. Вокаліз запропонований для студентів, які вже володіють певними вокально-технічними та виконавськими навиками.
4. **Квітка сакури.** Вокаліз можна запропонувати тенору або сопрано з обмеженим діапазоном у верхньому регістрі, а також баритону та мецо-сопрано, в яких є вільне формування нот Es та E у другій октаві верхнього регістру. Протяжна, меланхолійна, задушевна мелодія є корисною для вироблення широкого дихання, кантилени, а також для розвитку голосу в середньому діапазоні.
5. **Подих вітру.** Вокаліз бажано пропонувати для сопрано або тенора. Виконувати у помірному темпі. Звук формувати заокруглено, м'яко, але не сумбурно з плавним голосоведінням. У

середині вокалізу динаміку звуку підсилювати не відхиляючись від загального характеру твору. Так як вокаліз ліричний та мелодійний, рекомендується виконувати його задушевно, вдумливо та артикуляційно виразно.

6. **Едельвейс.** Вокаліз написаний для баритона, мецо-сопрано. Виконувати наспівно, плавно формуючи мелодійну лінію. Твір вимагає належної вокальної підготовки, а також чистої інтонації у студентів. Він корисний для вироблення рухливості та гнучкості голосу. Рекомендується дотримуватись позначень взяття дихання з затакту.
7. **Полярна зірка.** Вокаліз має наспівний, ліричний характер. Опору дихання потрібно намагатися витримувати до кінця кожної наступної фрази, чого можна досягнути способом їх крещендування. Грудне звучання голосу потрібно використовувати на протязі виконання всього твору.
8. **Сон мольфара.** Вокаліз написаний для баритона, мецо-сопрано. Він корисний для вироблення гнучкості та рухливості голосу. Дихання у визначених місцях брати легко та коротко.
9. **Веселка.** Вокаліз написаний для баритона, мецо-сопрано. Оскільки він написаний у діапазоні октави, вокальних труднощів у ньому немає. Він корисний для розвитку середнього діапазону. Дихання між фразами брати легко та плавно.
10. **Володар стихій.** Вокаліз пропонується для баритона та мецо-сопрано. Виконувати його потрібно у помірному темпі, не втрачаючи гнучкості співу восьмих нот, які присутні у мелодійній лінії. Щоб надати вокалізу характерності, слід пожвавити артикуляцію у співі.
11. **Шепіт зоряного неба.** Даний вокаліз написаний у помірному темпі та пропонується для баритона і мецо-сопрано з відповідним вокальним досвідом. Останню ноту у фразах

утримувати на опорі дихання, злегка підсилюючи звучання до наступної фрази.

12. Смарагдовий бриз. Вокаліз написаний для баритона, мецо-сопрано. Оскільки у мелодії немає високих верхніх нот, а також переважає середня тесitura, його можна запропонувати для баса. Вокаліз виконувати наспівно, в помірному темпі. Звук формувати заокруглено, м'яко, не знімаючи з опори дихання.

Використана термінологія

Agitato – схвильовано.

Allegretto – рухливо, трохи повільніше за *Allegro*.

Andante – в помірному темпі, крокуючи.

Andantino – трохи швидше ніж *Andante*.

Brillante – блискуче.

Calando – затихаючи.

Cantabile – співуче, наспівно.

Commodo – зручно, без поспіху, невимушено.

Con espressione – з виразовістю.

Con fuoco – з вогнем.

Con spirito – з захопленням, піднесено, натхненно.

Grazioso – граціозно.

Larghetto – повільно, протяжно, трохи швидше ніж *Largo*.

Leggiero – легко.

Lirico – лірично.

Melancolico – меланхолійно, задумливо.

Misterioso – таємничо, містично.

Moderato – помірно, стримано.

Morendo – завмираючи, згасаючи.

Scherzando – грайливо.

Semplice – просто.

Smorzando – завмираючи.

Sostenuto – стримано.

Stringendo – поступово прискорюючи, стискаючи.

Subito – раптово.

Tranquillo – спокійно.

Vivo – жваво.

Рекомендована література

1. Базиликут Б. Українські народні пісні для мецо-сопрано : навч.-метод. посібник : [для вищ. навч. закл.] / [Упоряд. і автор теорет. частини Богдан Базиликут]. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 196 с.
2. Голос людини та вокальна робота з ним : монографія / [Г.Є.Стасько, О.Д.Шуляр, М.Ю.Сливоцький та ін.]. – Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2010. – 336 с.
3. Муха А. Композитори України та української діаспори : Довідник. – К. : Музична Україна, 2004. – 352 с.
4. Пекерская Е.М. Вокальный букварь. – М., 1996 // [Електронний ресурс] : Режим доступу [http://dabit.net/author/5670/ebook/16577/pekerskaya_em`voralnyiy\\_bakvar](http://dabit.net/author/5670/ebook/16577/pekerskaya_em`voralnyiy_bakvar)
5. Постановка голосу // [Електронний ресурс] : Режим доступу ПОСТАНОВКА ГОЛОСУ
6. Ріггз Сэт. Пойте как звезды / Пер. О.Ильина, А.Ильжна. – Пітерпрес, 2007. – 120 с.
7. Салій В. С. Художній образ музики у виконавській інтерпретації / Володимир Салій // Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [Редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря]. – Дрогобич, 2014. – Вип. 9. – С. 54-59
8. Сятецький К. Шляхи і засоби творчого розвитку майбутнього вчителя музики у класі вокалу // Творча особистість учителя : проблеми теорії і практики. Вип. 7. – НПУ ім.М.Драгоманова, 2002. – С.51 – 57.

ЗМІСТ

Дванадцять художніх вокалізів у супроводі фортепіано	
Володимира Салія, Петра Турянського і Наталії Сторонської	3
1. Міраж	8
2. Травнева злива	11
3. Сонце у росах	14
4. Квітка сакури	17
5. Подих вітру	20
6. Едельвейс	23
7. Полярна зірка	26
8. Сон мольфара	30
9. Веселка	32
10. Володар стихій	35
11. Шепіт зоряного неба	38
12. Смарагдовий бриз	40
Методичні рекомендації	42
Використана термінологія	45
Рекомендована література	46

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Володимир Салій, Наталія Сторонська,
Петро Турянський

12 ХУДОЖНІХ ВОКАЛІЗІВ У СУПРОВОДІ ФОРТЕПІАНО

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

Автори

Володимир Степанович Салій,
Наталія Зенонівна Сторонська,
Петро Іванович Турянський

Нотний набір

Володимир Салій

Музичний редактор

Валерій Шафета

Здано до набору 05.01.2017 р. Підписано до друку 17.01.2017 р.

Гарнітура Times. Формат 60x84 1/8.

Друк офсетний. Папір офсетний.

Ум. друк. арк. 6 . Зам. 5.

Наклад 300 примірників